

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápary, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Évesre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, december 18. A képviselőház mai ülését Justh Gyula elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg.

Nemzetiségi csetepaté.

A napirend előtt Burdia Szilárd nemzetiségi képviselő személyes megtámadtatás címén válaszol azokra a támadásokra, amelyekkel őt tegnap Vlád Aurél illette. Ő jobb szolgálatot vélt tenni a hazának azzal, hogy lapjában a magyarok és románok közt való egyetértés ügyét szolgálta, mint azzal, hogyha az izgatott táborkához csatlakozott volna. Vlád támadása rágalmazás, amelyet a leghatározottabban visszautasít.

Vlád Aurél erre kijelenti, hogy fenntartja vádjait.

Ezután Maniu Gyula a házszabályokhoz szólva kifogásolja, hogy Rakovszky István elnök tegnap Suciú képviselőt úgy utasította rendre, hogy leültette. Az elnöknek joga van a szónokot rendreutasítani, de lekicsinylő szóval, miként azt Rakovszky tette, nem illetheti.

Az elnök a házszabályok értelmében Maniutól megvonja a szót.

Elfogadott törvényjavaslatok.

Ezután a Ház elfogadta harmadszori olvasásban az *indemnitásról* szóló törvényjavaslatot.

Majd elfogadták a *Ráth György műzeumáról* szóló törvényjavaslatot, miköz-

ben az elnök kénytelen volt az ülést negyedórára felfüggeszteni, mert a Ház nem volt határozatképes.

Szünet után a *Lots Károly művész hagyatékáról* szóló törvényjavaslatot tárgyalta a Ház, amelyet szintén elfogadott.

Errre áttértek a

vallás- és kövoktatásügyi tárcna

költségvetésének folytatólagos tárgyalására.

Juriga Nándor kijelenti, hogy bizalmatlansággal viseltetik a kultuszminiszter iránt s a költségvetést nem fogadja el.

Apponyi Albert gróf vallás- és kövoktatásügyi miniszter az eddigi felszólalásokra reflektál. Szász Józsefnek a muzeumokról elmondott dolgaira kijelenti, hogy ezeket a közismert bajokat sürgősen reformálni akarja. Nagy Györgynek azt válaszolja, hogy a székekelyek bajainak orvoslása dolgában megindítja az akciót. Hogy mikor csinálja meg ezt, azt naptárilag nem mondhatja meg, de előlegezzen neki egy kis bizalmat, mert a rövid átmeneti kormányzás után is üdvös emlékeket akar maga után hagyni.

A felekezeti tanárok fizetésének állami kiegészítését törvényben akarja szabályozni. Minthogy semmiféle monopoliumnak nem barátja, nem lelkesedik az oktatás államosításáért és teljes tanszabadságot akar, különösen nálunk, ahol a centralizáció nagyon megbosszulhatja magát. Az ország különben anyagilag sem bírná ki az oktatás államosítását, ami legalább hatvan millióba kerülne.

— Ezt félszemmel is látom . . . De . . . bocsásson meg, micsoda régi módi dolgokat írkált itt össze . . . Már a czimek: «Tünderek tánca!» Mit jelentsen ez? És a nevezésképek . . . «A holdhoz», «Ejjeli sóhaj» . . .

— Tudja, ez már kicsit öreg . . . A publikum már jóllakott ezzel a szentimentalizmussal . . . Ön nem halad a korrall, fiatal ember! Nem vette észre, hogy a költészet új pályákon halad, hogy a társadalmi és szociális kérdésekkel foglalkozik, költi az élet rákfeneit, a mindennapos küzdelmeket és harczokat, a borzasztó nyomort . . .

— Hát nem olvasta a kiadásomban legutóbb megjelent kitünő regényt: «A csatornából». Lássá, ezt kellene önnek olvasni. Majd oda is adom önnek. Ilyet írjon, kérem és boldog lesz, ha kiadhatom.

A fiatal ember sietett kis és rossz hónapok szobájába és a könyvre vetette magát. A nagy kiadó szavai izzo szénként égtek lelkét.

Lazas sietséggel futotta át az ezerháromszázhetvenhat oldalas könyvet. Azután pedig tüzbe vetette a megírt verseit.

Most jött tisztába önmagával.

Mindjárt masnap dolgozni kezdett. Ejjel-nappal dolgozott. Az éhség gyötörte gyomrát, a hideg demesztette ujjait és ő fehér papírra vetette rövid élete keserves küzdelmeit, a nagy nélkülözéseket, a kárba vesztett reményeket. Így múlt egyik év a másik után. Mert a mű-

Ezután a tanítói fizetésekről beszél, kérve a türelmetlenkedőket, legyenek türelemmel, mert az ígéretek beváltásához is idő kell. Juriga vádjait visszautasítja; mindenki tudja, hogy ő nemcsak eszét, hanem a szívét is belevitte a miniszteri székbe. Goldis László szakavatott beszédéről dicsérettel szól. Végül kéri a költségvetés elfogadását. (Hosszantartó eljenzés és taps).

Erre rövid házszabályvita után a Ház megengedte Hencz Károlynak, hogy beszédét az idő előrehaladott volta miatt a jövő ülésre halaszssa.

A legközelebbi munkarend.

Végül Wekerle Sándor miniszterelnök javaslatára elhatározták, hogy a költségvetési vitát a karácsonyi szünet utánig félbeszakítják; a szünetig a legfontosabb javaslatokat letárgyalják és a szünet december 22-étől január 10-ig tart.

Ezzel az ülés délután három órakor véget ért.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, decz. 18. A pénzügyi bizottság ma déiben Széll Kálmán elnökléte alatt ülést tartott, amelyen a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök és Szeleényi József államtitkár volt jelen. A bizottság rövid vita után elfogadta a *külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről* szóló törvényjavaslatot, mely szerint a kormánynak adott felhatalmazás 1907 december 31-éig meghosszabbíttatik.

nek, mely őt halhatatlanná teszi, tökéletesnek kell lennie.

Amikor a könyv elkészült, elküldte a nagy kiadónak és nyolcz nap mulva megint a szentélyben állt.

A kiadó az évek folyamán meghízott. Próféta-szakállá helyett csinos kaczkias bajuszt hordott, bársonykabátjába illatos rózsa-tűzött.

— Igen uram, — szölt, — olvastam a könyvet és újra csak azt ismételhetem, ön egy tehetség, talán egy zseni . . . De miért nem halad a korrall? Mit jelentsen ez a sötét, borrongós írásmű? Miket ír ön itt össze? Mar maga a cím: «A nyomor kamrából». Ilyen ócska dolgok.

— Nem a mai publikumnak való ez. Vidámabb dolgokat kérek. Amíg a világon nap-sugár, szép asszonyok és jó bor van, minék ezek a kórházi jelenetek? Csodálom pedig, hisz ön egy nagy tehetség. De hát nem számol a közönség izlésével, a modern irodalmi iránynyal.

— Menjen haza, fiatal ember és írjon valami színes, vidám dolgot. Én majd aztán megteszem a magamét. Elegáns könyvkiállítás, hollandi papiros, finom fejeczek és ön halhatatlan lesz.

A költő kábultan támolygott az utcára. Vihar dühöngött az utcán, az eső szemébe szitált. Ő pedig nyomoruságos padlásszobájába ment, hogy az Élet, az Öröm evangéliumát hirdesse.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Költősors.

Irta: H. Pontoppidan.

A nagy könyvkiadó városzobájában fiatal, tizenhét éves költő állt. Fekete szemében a lelkesedés szent tüze égett.

Karja alatt egy csomó teleirt papírt szorongatott.

Versék voltak, tele áhitattal, epedéssel, halovány álmokképek, amelyek az éjszakában születtek és amelyeket most ki akart röpteni az életbe.

Félénken, de mégis határozottan kopogott az ajtón és aztán belépett a szentélybe, a nagy kiadó irodájába, ahonnet a parnaszus és a halhatatlanság felé vezet az út.

A nagy könyvespolc oktal és költőkiszobrával tele szobában, oltár-zerüen faragott nagy asztalnál ült a kiadó. Késike, nagyszakállu ember volt, tekintélyes farkója és arany csipetűje vala. Komoly int ss l üdvözölte a fiatal embert, hely yel kinata, m jd elkezdte a kéziratokat olvasni.

A fiatal ember szivszorongva ült a széken és körülnezezt a szobában. Ugy lát-szott, mintha a sok költő szobra mind őt nevetné.

— Önben van tehetség, fiatal ember, — szölt hirtelen a kiadó.

Az ujonozmegajánlás.

Budapest, decz. 18. A honvédelmi miniszter a képviselőház holnapi ülésén beterjeszti a jövő évi ujonczmegajánlásról szóló javaslatokat.

A magyar delegáció.

Budapest, decz. 18. A magyar delegáció négy egyesült albizottsága ma **Batthyány** Tivadar gróf elnöke alatt tárgyalta s úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a Bosznia-Hercegovina katonai költségeire vonatkozó javaslatot.

Kormányválság Ausztriában.

Bécs, decz. 18. A politikai helyzet az urakháza rideg magatartása miatt a választójogi reform kérdésében **válságosra fordult.** Állítólag beavatott helyen **küszöbön állónak tartják a kormány bukását.**

Zichy Jenő gróf visszavonul.

Budapest, decz. 18. Képviselői körökből jelentik, hogy **Zichy Jenő** gróf szervezetét ismeretes nyári afférjének izgalmái annyira megviselték, miképp orvosai tanácsára elhatározta, hogy **a politikától végképpen visszavonul.** Ezért a ma reggeli gyorsvonattal elutazott Meránba.

A harmadik egyetem.

Szeged, decz. 18. A városi tanács elhatározta, hogy a holnapi városi közgyűlésen javasolni fogja, hogy **a harmadik egyetem összes beruházási költségeit hat millió koronára erejéig a városi pénztár fedezze.** A város ingyen adja a telket és ellátja a kolozsvári egyetem mintájára építendő egyetemet a szükséges felszerelésekkel, úgy hogy az államkincstárnak csak a tanszékek betöltéséről és az egyetem fentartásáról kellene gondoskodnia. A város az orvosi fakultásnak új, modern kórházat épített.

Es uira megkezdődött a küzdelem. A lelkesedés tüze még egett benne és míg lámpája gyér világánál ült, nagyszerű marványcsarnokokat, pompás parkokat, azurkék tengert látott, amelyben nimfák fürödtek.

Az évek multak, de ő ezt nem vette észre. Haja megsűrűlt, de ő arról sem vett tudomást. Száraz kenyérrel egyebet nem evett, sovány testét csupa rongy fődte. De ő királynak érezte magát, kincsekben dús, örökifjú királynak.

... És aztán megint a kiadó előtt állt. Közben az is megöregedett. Fekete ruhát hordott, kopasz fejét lehajtotta, arca tele volt ráncokkal.

— Uram, — szolt igen halkán az agg kiadó, — ön volt kegyes nekem egy művet küldeni, ami egyenesen megrémített. En igazán nem értem, erre keres ön kiadót! Már a czim is: „Az öröm dalaiból”. Es ezt akarja ön családnak elhelyezni.

— Pedig lássa, ön tehetséges ember, igen tehetséges. De — bocsásson meg — nem tud a korral haladni. Ezért nem is adhatom ki verseit. De ha valami ájtatos művet írna, arról lehetne beszélni. Gondolkodjék az ajánlatomon. Biztosíthatom önt, hogy nem fogja megbánni. Az ég áldása kísérje. Aldja meg a Jézus Krisztus.

Az öreg költő majd elszedült. A sok költőszobor megint mintha rajta mosolygott volna.

Ő tehát — mi mást tehetett volna, — hazament padlásszobájába és felakasztotta magát.

Rudnay Béla panasza.

Budapest, decz. 18. A közigazgatási bíróság **Wlassics** Gyula elnöke alatt tárgyalta **Rudnay Béla** volt székesfevárosi rendőrfőkapitány és utóbb királyi biztos panaszát a kormány ama határozata ellen, amely megszakított szolgálatait nem számította be és amely nem vette a végellátás alapjául a királyi biztosi minőségében élvezett fizetést és pótlékot. A bíróság **Rudnay panaszát elutasította,** kimondván, hogy a királyi biztosi állás nem volt tekinthető oly rendszeres és a törvényhozás által fedezett biztosított állásnak, amelynek illetményei a végellátás alapjául szolgálhatnának.

— **Horvát osztályfőnökök a királynál.** **Rojc** Milán horvát kultusz-osztályfőnök és **Nikolics** belügyi osztályfőnök, bánhelyettes tegnap délelőtt tíz órakor kihallgatáson jelentek meg a király előtt, hogy kinevezésüket megköszönjék. A király kitüntető kegyességgel fogadta az osztályfőnököket s élénk érdeklődéssel kérdezősködött a horvát viszonyokról. Az osztályfőnökök fölvilágosításait megelégedéssel fogadta a király. Az osztályfőnökök ezután a képviselőházba hajtatnak, hol **Wekerle** Sándor miniszterelnöknek és **Apponyi** Albert gróf kultuszminiszternek tisztelegtek.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”. Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként **reggel hat órakor** jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi **14 korona 40 fillérért,** tehát havi előfizetéssel **1 korona 20 fillérért** kapják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóivatala

Fiume, Riva Szápary, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **A kormányzó hazaérkezett.** **Nákó** Sándor gróf kormányzó a ma reggeli gyorsvonattal Budapestről visszaérkezett Fiuméba. A kormányzó a holnapi kihallgatást kivételesen nem tartja meg.

— **Nagybeteg főúr.** **Zichy** Ágost gróf, volt fiumei kormányzó szombaton Bécsben műtétnél vetette alá magát, amelyet **Hohenegg** tanár végzett a Löw-féle szanatóriumban. A gróf állapota kielégítő.

— **A zágrábi polgármester lemondása.** Zágrábból jelentik: Az itteni polgárság körében az az eszme merült föl, hogy népgyűlést tartsanak, amelyen bizalmatlanságot szavaznak **Amrus** polgármesternek és a volt nemzeti párthoz tartozó község tanácsi többségnek. **Amrus** polgármester több barátjának kijelentette, hogy a népgyűlés egészen fölösleges, mert úgy is már legközelebb be akarja adni lemondását.

— **Városi színház.** Ma este bucsuzott a fiumei származású **Gramatica** Irma társulata a fiumei közönségtől. Ez alkalomból **Giacosa** „Tristi Amori” című színműve került színre. A közönség lelkesen ünnepelte az utolsó előadásán úgy **Gramatica** Irmát, mint kiváló partnerét. **Ando** Flaviót.

— **Vonatösszeütközés a budapest-fiumei vonalon.** Az utóbbi időben napirenden vannak nálunk a vasuti szerencsétlenségek. Európa vasuttörténetében még aligha volt arra eset, hogy egy napon négy helyen ütközzenek össze a vonatok. A MÁV. elérte ezt a rekordot a múlt héten, amikor a négy összeütközés közül egy a fiumei vonalon történt meg, **Csurgó** állomás közelében. Az elmúlt éjjel ismét a budapest-fiumei vonalon történt vasuti szerencsétlenség. Egy tehervonat **Ogulín** közelében beleütközött a fiumei személyvonatba, amelynek reggel 6 óra 30 perczkor kellett volna Fiuméba érkeznie. Az összeütközés nem volt heves. Az utazó közönség között mindazonáltal nagy pánik tört ki. Többen kisebb sérüléseket szenvedtek. A két mozdony és az első kocsik összezúzódtak. A személyvonat négy órai késéssel, délelőtt 10 óra után érkezett ide.

— **A papir ismét drágább lett.** A fának, a kőszénnek, rongynak és a papirgyártáshoz szükséges összes nyersanyagoknak drágulása, valamint a rohamosan növekedő belföldi szükséglet és az export céljaira igényelt óriási papirmennyiségek már két ízben idéztek elő az idén emelkedést a papirárban. Most azt jelenti a magyar és osztrák papirgyárosok egyesülete, hogy a papírárat 100 kilogrammonként **ujból** két koronával emeli s hogy a várható **további** áremelkedésre való tekintettel, későbbi időre szóló rendelések csak fenntartással fogadhatók el.

— **Az orvosi szaktanács.** A kereskedelemügyi miniszter az orvosi szaktanács tagjaivá ismét 3 évre vagyis az 1909. év végéig a következő urakat nevezte ki: **Catti** György dr. városi kórházi főorvost, **Kiselyak** János dr. járásorvost, **Blaz** Vladimir dr. orvost, **Otto** Károly dr. orvost, **Tauffer** Emil dr. hatósági orvost, **Blasich** Márius dr. tiszti főorvost rendes tagokká és **Schweitzer** Arthur dr. orvost póttaggá.

— **Olasz matrózok sztrájkja.** Milánóból jelentik: A „Secolo” értesítése szerint az olasz matrózok és hajómunkások vezetői egy tegnapi este tartott titkos gyűlésen elhatározták, hogy az összes olasz kikötőkben az általános sztrájkot fogják proklamálni. Lapunk ma vett taverati értesítése szerint az olasz matrózok sztrájkja ma már teljes mértékben ki is tört. Az „Orione” hajó Nápolyból ma nem indulhatott el, szintugy elmaradt a „Paraguay” és a „Domenico Balduino” gőzösök indulása a genuai kikötőtől. Mindeme hajókról a legénység közvetlenül az indulás előtt avval a kijelentéssel szállt partra, hogy a „federazione” (az olasz matrózok és hajómunkások szövetsége) genuai központi bizottságának utasítására beszünteti a munkát. A hirtelen kitört sztrájk nagy konsternációt idéz elő az olasz hajózási körökben.

— **A magyar-olasz erdőipari részvénytársaság.** Nagyszebenből jelentik: A szász egyetem tegnapi ülésén elhatározták, hogy a szász egyetem tulajdonát tevő erdőkre benyújtott ajánlatok közül a Fiumében bejegyzett magyar-olasz erdőipari részvénytársaság 18 millióra szóló ajánlatát fogadják el és az adásvévesi szerződést e társasággal kötik meg. Azt is kikötötték feltételül, hogy a Romániában fekvő területek faállományát a magyar határon át kell hozni és innen tovább szállítani. A vételárból évenként 350,000 koronát kulturális célokra használnak föl és pedig aképpen, hogy 60 százalék a szászok és 20—20 százalék a magyarok és románok kulturális céljaira fog szolgálni.

— **Lisztkivitelünk Fiumén át.** A hazai malmok által az 1906. év október havában Fiumén át Angliába és Braziliába szállított lisztküldemények mennyisége a múlt év ugyanezen hónapjában elszállított 98,592 métermázsával szemben 99,708 métermázsá volt. A folyó évben elszállított mennyiség 887,052 métermázsát tesz.

— **Félmillió bukás.** A rendőrség kö-
rözést bocsátott ki *Furac* Márton stubiczai
illetőségű kereskedő ellen, aki *fél millió korona*
tartozással csődbe jutott és nyomtalanul el-
tűnt. Az üzlet aktívái 200.000 koronát tesz-
nek ki.

— **A legolcsóbb folyóirat.** Pár nap
előtt jelent meg a fővárosban *Negyedi* Béla
és *Schröder* Hugó szerkesztésében *«A Jövő»*
címmel havi szemle első száma. Az izléses ki-
állítású, könyvalaku folyóiratot művészi cím-
lap díszíti. — *«A Jövő»* tartalma élénk és
változatos. Többek között irtak bele: *Sza-
bolcska* Mihály verset, *Sziklay* János tárczát,
Petri Artur verset, *Negyedi* Béla tárczát. Azon-
kívül terjedelmes irodalmi, művészeti és köz-
gazdasági rovat teszi tartalmassá a szemlét.
«A Jövő» egész évi előfizetési ára csak 2 ko-
rona, mely beküldhető bélyegeken is. Egyes
szám 20 fillér. A legolcsóbb magyar folyóirat
méltán megérdemli a: olvasó közönség érdek-
lődését. Mutatványszámokat kívánatra küld
«A Jövő» kiadóhivatala: Budapest, VIII. Ba-
ross-tér 4. szám I. emelet.

TENGERÉSZET.

A mi szomszédunk.

Erdemes a szomszéd kikötővel, Triesztel
foglalkoznunk s azzal a sokféle okos terv-
vel, amelyet fejlesztése érdekében az illetékes
körök készítenek. Annál időszerűbb most Tri-
eszt felé fordulnunk, ahonnan a már erősödő
osztrák hajópark indult a világ minden részébe,
mivel a szabadhajózási törvényjavaslatok immár
készek s a napokban kerülnek az osztrák par-
lament elé.

Sűrgetik a szabadhajózási segítéséről szóló
javaslatnak parlamenti tárgyalását Bécsben is,
Triesztben is. Az osztrák képviselőházi vita
előtt még az osztrák kereskedelmi muzeum hi-
vatalos organuma is hozzászól a javaslatához s
nem egy megszívlelendő dolgot mond el az
osztrák kereskedelmi tengerészetéről. Összeha-
sonlítva azt a nagy figyelmet, amelyet Ausz-
triában a szabadhajózási törvényjavaslat tár-
gyalása előtt tanúsítanak, azzal a mérhetetlen
közönyt, amely kísérté a javaslat tárgyalá-
sát nálunk, ez elegendő annak a megállapítására,
hogy a magyar hajózási ügye mennyivel áll
mögötte az osztráknak.

Nálunk is foglalkoznak mostanában azzal
a kérdéssel, célszerű-e olyan hajót állami tá-
mogásban részesíteni, amely ugyancsak az
állam által szubvencionált vonalnak támaszt
versenyt. Az osztrák szabadhajózási törvény-
javaslatnak egyik szakasza adja meg erre a
helyes választ. Felbatalmazza a kormányt az
említett szakasz arra, hogy kivételesen, a kül-
önleges helyzet megítélése után olyan hajókat
is részesítsen támogatásban, amelyek esetleg az
állam által szubvencionált vonalak forgalmi
területében végeznek járatokat.

A feltétel a törvényjavaslat szerint:

1. hogy a járat a nagy parti hajózási hatá-
rait túllépje;
2. hogy a járatot hazai gyárban épült
hajó teljesítse;
3. hogy a járaton a hajó kétharmad
hordképességének megfelelő mennyiség jusson
elszállításra.

Ilyen esetekben a járatsegélyt az osztrák
kormány meg fogja adni.

E reformmal elérhetőnek tartják azt, hogy
a rendszeres vonalakat fenntartó hajótulajdo-
nosok ösztönzést nyernek a forgalomnak minél
megfelelőbb lebonyolítására.

A magyar tengerészet természetesen ilyen
nagy horderejű kísérleteket még nem végezhet
s így nem lehet káros rá nézve, ha bevárja
a kísérletek eredményét s azoknak kárán vagy
hasznán okul.

— **Meghiúsult alapítási terv.** Buda-
pestről írják: Néhány nappal ezelőtt az a hír
kelt szárnyra, hogy az Osztrák Lloyd tenger-
hajózási társaság hajójáratát 1907. január 1-
től kezdve nem fogják többé érinteni a fiúmei
kikötőt. Ezt azzal hozták összefüggésbe, hogy
a magyar kormány megvonta a Lloyd-társasá-
gtól a szubvencziót. Akik a hírt ilyenformán
forgalomba hozták, aligha ismerik a
Lloydnak a magyar kormányhoz való viszonyát.
A Lloyd a magyar kormánytól nem kap
szubvencziót, hanem kap Szezei csatornailleték
visszatérítése címén évenként közel félmillió
koronát. Ezt a megállapodást szerződés biz-
tosította a társaságnak. A szerződés ez év
végén lejár. Megújítása dolgában most foly-
nak a tárgyalások. A megegyezés valószínű,
mert a kormány nem hajlandó belemenni az
érdekelt vállalatok, főleg a cukorgyárosok és
malmok ajánlatába, mely új tengerhajózási vál-
lat alapításának az előmozdítását kérte a
kormánytól. Az érdekelt részletesen kidol-
gozott memorandumot adtak át a kormánynak,
amelyben hivatkozással a Lloyd-társaságnak
osztrák érdekeire és magas tarifáira, kérték
a magyar vállalkozás támogatását. A kormány
a jelenlegi viszonyokat nem találta alkalmas-
nak a kérés teljesítésére és megindította a
tárgyalásokat az Osztrák Lloyddal. Pedig
a magyar csoport tagjai már belemertek abba,
hogy az Osztrák Lloyddal közösen fogják
megalapítani az új vállalatot, mely ellátta
volna a keletázsiai hajójáratokat. Ez igen szer-
encsétlen gondolat, mert így Magyarország
megkapta volna az Osztrák Lloyd kiseleztezt
hajóit. Erre pedig a magyar kereskedelmi ten-
gerészetnek nincs szüksége. Az Osztrák Lloyd
támogatásából sem kérünk. Különösen nem
kérdünk most, amidőn az osztrák kormány a
horribilis szubvenczió fejében biztosította ma-
gának a vállalat ügyeibe való beleszólási és in-
tézési jogot. Az csak elképzelhető, hogy az osztrák
kormány a tarifákat úgy fogja megállapítani, hogy
azokban Magyarország kereskedelmi érdekei
ne jussanak kifejezésre. A kereskedelmi kor-
mány mulasztást követ el, ha nem csinálja
meg a keletázsiai hajózási társaságot, mely kizárólag
a magyar kiviteli érdekeket szolgálja,
amint hogy mulasztást követ el akkor is, ha
egy osztrák hajózási vállalatot akarja lebonyo-
lítani Magyarország kiviteli kereskedelmét.
Végül megjegyezzük, hogy a Lloyd a fiúmei
hajójáratokat még idejekorán föl akarja venni
menetrendjébe, mert az új hajózási társaság
alapítási terve egyelőre meghiúsultnak tekint-
hető.

— **Az olasz hajóépítéset.** Olaszor-
szág hajóépítő-telepein serényen folyik a munka.
Az Alta Italia hajóvállalat *«Moncenisio»* gőz-
sét legutóbb bocsátották vízre Anconában. A
teljesen acézből épült 8200 tonnás hajó áru-
forgalmat fog közvetíteni. A Rómában székelő
Navigazione marittima e fluviale hajóvállalat
három, egyenként 450 tonnás hajót épített az
Odero-féle hajógyárban. — A palermói hajó-
gyárakban most készültek el az *«Europa»* és
«Siracusa» transatlanti hajók a La Veloce és
a Navigazione Generale Italiana számlájára. —
A rivai hajógyárban most épült két luxushajó:
a *«Principessa Jolanda»* és a *«Principessa Ma-
fald»*, mindkettő 7000 tonnás, 17 tengeri mér-
föld gyorsaságu, a Lloyd italiano számlájára,
amely hajóvállalat e két hajót a transatlanti
személyforgalomra fogja beállítani. Itt említjük
meg, hogy a Navigazione Generale Italiana,
La Veloce és az Italia hajóvállalatok az
észak- és délamerikai személyforgalom ellátá-
sára még 6 új hajó építését határozták el,
amelyek 15—16 csomósak és 1500 utas felvé-
telére alkalmasak lesznek.

**A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma: 224.**

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Karácsonyi vásár!

- Óriási választék!
- Játékszerek. - Társasjátékok.
- Grammophonok. - Bördlismű-
árak. - Alpacca. china-ezüst
- és Teracotta ujdonságok. -
- Eredeti tombola-nyeremények

Mérsékelt szabott árak!

Reich Sándornál

Fiume, Gorso, Ziring-féle ház.

VARIETÉ

CAFÉ INTERNAZIONALE

VIA ALESSANDRINA 3.

Ma és minden este a következő művészi erők fellépte:

Cserey Germanie

kitűnő magyar szubrett.

D'Orient Felice

kiváló magyar és német művész.

Bianchi-Massari

nápolyi olasz művészpár.

Leony Fanny

olasz éccentric énekesnő.

Spinetti nővérek

Duett és szóló énekesnők.

A varieté előadás befejeztével esténként

Cinematografiai előadás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett. —

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toilettecikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Alapított 1864.

Gurti Edoardo

— Fiume. —

Ajánlja rendkívüli nagy választéku
fűszer-, liszt- és csemege árukat.

Állami tisztviselőknak, vasuti hivatal-
nokoknak, bank- és magántisztviselőknak
vásárló könyvecskékre havi utólagos fize-
tés ellenében szállítom áruimat a leg-
olcsóbb árak mellett.

Előzékeny kiszolgálás. * * * Házhoz szállítás

Számos megbízást kér

Curti Edoardo.

Via Municipio 1 — Telefon sz. 454.

Via del Mercato. — Telefon sz. 755.

A ki **5000 kor. évi** jövedelmet szakismeret-
ség és költség nélkül
maganak biztosítani akar, az küldje be a címét No. 144.
Schweickert és Tsa uraknak
Mannheim, Bellenstr. 37. — BADEN.

Első fumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szigorú pontosság és kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 34. sz., IV. em.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

„De la Ville“ Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó

és a helybeli magyarság

találkozó helye.

— Fényesen berendezett szobák. —

— Külön nagy étterem. —

Kitünő ételek és italok.

— Kőbányai és pilseni ösforrási sörkimérés. —

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem tulajdonosa.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Előfizetések és hirdetések

„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary

ezimzendők.

A Fiumei Kereskedelmi Bank Sorsjegyzosztálya.

Praktikusabb és szebb karácsonyi és újévi ajándék nem képzelhető, mintha ez ünnepekre

konvertált Jelzálog-sorsjeggyel

szerzünk meglepetést, mely sorsjegyeket igen olcsó részletfizetési feltételekkel a Fiumei Kereskedelmi Bank sorsjegyzosztálya bocsát a tisztelt közönség rendelkezésére.

A részletre vásárolt sorsjegyek részletvelei vagy társaságkönyvesekéi kívánságra bárkinek nevére kiállíthatók.

E sorsjegyek a mai árnál magasabban, 140 koronával okvetlenül készpénzben visszafizetésre kerülnek és alkalom van arra, hogy esetleg már a december 27-iki húzáson a sorsjegy árának

tizezerszerese az egy millió koronás nyeremény révén visszatérüljön.

Aki tehát pénzét ebbe az ajándékba fekteti, az nemcsak ilyen értéket, hanem milliós nyereményekre való kilátást is ad az ajándékozottnak.

E sorsjegyek minden évben hat húzáson vesznek részt (1 millió, 500,000, 400,000, 300,000, 200,000, 100,000 stb. koronás főnyereményekkel).

A legközelebbi húzás már december 27-én lesz egy millió koronás, százezer koronás stb. főnyereményekkel.

E sorsjegyeket részletfizetésre

36 havi 5 koronás részlettel adjuk.

Alakitunk ezenfelül, hogy ügyfeleink nyerőesélyeit emeljük, 100 darabból álló 50 tagra szóló társaságokat, ahol a jelentkezők nemcsak két egész sorsjegyet kapnak kézhez a részletfizetések befejezése után, hanem

36 havi 10 koronás részletfizetés ellen

eme három év lefolyása alatt 100 darab ilyen sorsjegy összes nyereményeiben megfelelően részesülnek.

Aki ez ügyben további részleteket óhajt megtudni, vagy fíradjon személyesen a bank sorsjegyzosztályába, vagy levelezőlapon kérjen levélbeli felvilágosítást.

Értésítjük a n. é. közönséget, hogy a Governo-utca 22. sz. alatt levő butorüzletünket évek hosszú során át volt munkatársunknak és üzletvezetőnknek

Rosenberger Bernát

urnak adtuk át, kit mint bevőkörünk által jól ismert szakegyént a legmelegebben ajánlunk mindenkinek.

Tisztelettel

Hertmann József és Fia

Zágráb, Jelacsics-tér 25.

Fenti közleményre hivatkozva, szíves pártfogásába ajánlom a n. é. közönségnek gazdagon felszerelt butorraktáramat, melynek minél számosabb látogatását kérve, maradok

mély tisztelettel

Rosenberger B.

Governo-utca 22. (Corso).

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.